



Entra en funcionament la Taula de Canvi de l'any 1401

Autor: Marc Pons

Data de publicació: 22-01-2020

Article d'En Marc Pons del passat 20 de gener a 'El Nacional.cat'. A inicis del 1401 entra en funcionament la Taula de Canvi de Barcelona: el primer banc públic de la història universal fundat per un Colom.

El 20 de gener de l'any 1401, fa 619 anys, entrava en funcionament la Taula de Canvi de Barcelona, el primer banc públic de la història universal. La creació d'aquell organisme —destinat al control i a la regulació de l'activitat bancària—, seria a iniciativa del Consell de Cent de Barcelona (la institució de govern municipal). I el primer administrador de la Taula de Canvi seria Guillem Colom Sapllana, membre d'una poderosa nissaga de comerciants de l'elit mercantil i política de la ciutat. La Taula de Canvi va ser instal·lada a la Sala de Contractacions de l'edifici de la Llotja de Mar.

La Taula de Canvi va ser creada en un context de crisi econòmica general —iniciada després de la pesta negra (1348-1351)—, per estimular l'activitat mercantil —el principal sector econòmic de la ciutat— i recuperar el paper de lideratge a la Mediterrània que Barcelona havia ostentat durant més d'un segle. Una altra de les funcions que se li va encomanar va ser la finançament a la corona i la gestió de pagaments de transaccions internacionals. La Taula de Canvi de Barcelona inspiraria la creació d'institucions similars a les principals places mercantils del continent.

Quan va ser creada i situada a l'edifici de la Llotja, el Consell de Cent va ordenar que tots els banquers privats de la ciutat (llavors establerts majoritàriament al carrer dels Canvis Vells), desplaçessin físicament la seva activitat a la Llotja de Mar. D'aquesta forma s'aconseguia la regulació del sector, i el control de l'observança de les bones pràctiques bancàries. Quan els oficials de la Taula de Canvi detectaven la comissió de males pràctiques per part d'un banquer, l'expulsaven del recinte de la Llotja i del circuit de negocis i ho escenificaven amb el trencament a cops de mall del taulell de l'infractor.

A través de la Taula de Canvi de Barcelona es van impulsar els grans projectes mercantils de l'època: el

finançament del primer port de la història de la ciutat (1457), el finançament del segon viatge colomí (1493), la creació de les primeres companyies de comerç catalanes (la Santa Creu, 1696; i la Nova de Gibraltar, 1708); la canalització de les exportacions catalanes cap a Anglaterra, Països Baixos i les seves colònies o la recuperació del primer moll del port modern de Barcelona (1696). La Taula de Canvi operava en un taulell cobert amb un tapís dibuixat amb les armes de la ciutat.

Marc Pons

Barcelona, 20 de gener del 2020

https://www.elnacional.cat/ca/efemerides/marc-pons-efemeride-entra-funcionament-taula-canvi-barcelona_461688_102.html